

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUGE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnost ali neuradna pisma od strani članov se ne bo-de oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

CLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNAJNE!

Vse proteste, incijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Slika iz vojne.

STANJA.

Pripovedka, češki spisal Bohumil Brodsky.

Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje).

— Nimam jih, — spregovori Budka žalostno. — Kakor Stanja stojim sam na svetu. Očeta sem pokopal že pred desetimi leti, mater pa pred dvema. Samo sestro imam in ta se me sedaj sama doma spominja ter joka. Je še mlada, še petnajstega leta ni dosegla. Vidiš, Stanja, da ne žaluješ sama. Žalost je povsod enaka in povsod enako boli.

Ženski sta se s pridrževano sapo ozirali na poročnika. Njegove odkritosrečne besede so ju globoko ganile. Poprej sta cenili gospoda, ker sta po njegovi obleki spoznali v njem dostojanstvenika ter po njegovih belih rokah sodili, da je nemara imenitnega rodu. Sedaj pa sta ga jeli spoštovati, ker jima je odkritosrečno razodel svoje bolečine. Tudi Sava se je začudeno zagledal v poročnika.

— Bog je dal, Bog je vzel, njegovo ime bodi česteno, — je rekel resno čez nekaj časa. — Pozabi na žalost ter jej! Pri dobrih ljudeh si, ki ti ne storijo nič zalega. Molili bomo tudi za nje.

Pomaknivi si bliže kruh in sir, je poročnik začel jesti. Dišalo mu je, ker že od jutra ni imel ničesar v ustih. Med jedjo je marsikaj pripovedoval in gostitelji so ga poslušali z živim zanimanjem.

— Poplačam ti, Sava Jurij, — tudi Marije in Stanje ne pozabim, — je dejal ko je bil sit. — Nisem revež. Imam veliko imetje, toda kaj mi pomaga vse premoženje, ko moram pa v daljni tujini izpostavljati v nevarnost svoje življenje? Imam svoje zemljišče, grad ter živim mnogo ljudi, tu pa si moram pustiti od vas streči, dasi sami nič nimate. Dobri ljudje ste in ko se vrnem domu, pošljem ti, česar si boš želel. Stanji pošljem dedščino, da se bo mogla omožiti z junakom, ki ji nadomesti staršev.

Stanja je skrivala v zadregi svoje lice in odsev blaženosti ji je spreletel z rdečico po zalem licu.

jale so se mu lepe, da krasne ne-veste, toda Budka je ostal proti njih krasoti hladan. Ni bila to le-pota, po kateri je težil. Pomanj-kanje občutkov in gorečnosti je bilo znamenje skoro vseh, ki so bile na tem, podati mu roko in z roko vred zdano dedščino. Po-ročnik je torej odlašal s svatvo.

Njegovo samoto je vedrila nje-gova sestra Lizika. Ta je z vso dušo visela na svojem bratu, in ko je došlo povelje, naj nastopi vojaško službo ter se napoti v Bosno, je skoro žalosti umrla. Tu-di Budka jo je strastno ljubil ter se vsled tega bal, da bi morala prenašati od njegove žene morda kakke neprijetnosti.

Oddaljen je nekoliko tednov od sestre, je vsakega dne s stra-hom premišljeval, kako se ji kaj godi. Poprej ji je vsakega dne pi-sal nekoliko besed. Sedaj gotovo joka, rečica, ter ga ima za mrt-vega, ker ji je že več dni ni pisal. Za to je poskušal urno se oblekši, šel prosit Marijo, naj mu kupi pisalne potrebščine v Krstacu.

Marija je bila že pripravljena na pot, a Sava jo je hotel spre-miti med skalami. Nezaupno se je oziral v poročnika, zahtevajočega pisanih potrebščin.

— Čemu potrebuješ, gospod, takih rečij? — je vprašal rado-vedno.

— Hočem pisati svoji sestri, — je priznal odkritosrečno poročnik ter povedal, kako sestra tuguje za njim. — Ne boj se, dam ti pre-čitati list, da boš vedel, da ne mi-slim na izdajstvo. Ne napišem ni-ti tega, kje sem. Samo, ko izve, da sem živ in pri dobrih ljudeh, pomiri se.

Sava prikima z glavo.

— Le piši. Odnemem ti pismo v Ostrog v Črni Gori. Pri nas se-daj nihče nikamor ne piše. O pol-dne bo Marija doma. Bodi zdrav, gospod, kmalu pridem. Med tem ti Stanja prinese zajutrek.

Odšel je ter poklical Stanjo. Pritekla je tiho, pozdravila poroč-nika ter jela donositi zajutrek. Bilo je to le mleko in kruh, to-da mična Stanjina prikazen je dodajala Budki več teka, nego iz-borno pripravljena hrana. Jedel je ter pri tem govoril s Stanjo.

Sava in Marija sta odšla, pre-krizavši in poklonivši se svetim slikam ter pokropivši se z blago-slovljeno vodo. V koči sta ostala samo poročnik in Stanja. Bilo je videti, da zaupa Sava poročniku popolnoma.

Ko se je poročnik najedel, je hotela Stanja oditi.

— Kam greš, Stanja? — kliče za njo.

— Imam zunaj ovce, — go-spod.

— Pojdem s teboj, tu mi je dolgčas. Poveš mi o svojih ženinih, zapoješ kako zalo pesem in jaz si bom pri tem mislil, da si moja sestra.

Nimam ženinov, sirota sem, — je otožno odgovorila Stanja, korakaje pred poročnikom.

Kdor ima polje, se boji me vze-ti, trgovca pa noče take neveste, ki nima denarja.

Vseda se je na breg, nekoliko korakov od koče, ter vzele v ro-ke vreteno. Po bregu se je pasla precejšnja čeda ovac in Stanja, čuvaje jih, je predla.

Poročnik se vsede poleg nje. Bilo mu je prijetno zunaj. Jutra-nji, hladni zrak mu je prijetno hladi čelo in slika mične doline se mu je mično razgrinjala pred očmi. Čutil je, kako svobodno di-ha, ter razumel, čemu se prebi-valci teh skal tako krčevito drže svobode. Nasitivši se s pogledom po dolinah in gričih, je pogledal Stanjo. Predla je urno in njene oči so bojazljivo zlele na nit. Ne-mara se je bala srečati se z nje-govim pogledom.

Opazoval jo je še enkrat. Bila je zares zala, zelo zala. Njeno lice je bilo polno mičnosti, toda čiste mičnosti. Druga deklica v de-želi, v kateri se je rodil, bi nemara rdele srčate, ko bi imela pred mladim moškim sedeti v svoji prosti janki in srcaji. Toda Stan-ja jo gotovo še v misel ni prišlo. Njena misel je bila prosta stra-stij, vsled tega si je mislila, da ima vsak take čiste, devičke misli, kakor ona. Bila je to slika nedo-takljive krasote, čistote, nežnosti. A uprav vsled tega ga je o-čarovala ker dekleta, katere je poznal, so s svojo pretirano sra-mežljivostjo same kazale, da so prevzodaj dozorele, da pravega devičstva ne poznajo.

Poročnik je pozabil na vse ter opazoval delajočo deklico. Prema-govala se je dolgo, toda naposled se je plašno ozrla po njem. Pri tem je zarudela in nekaka plaho-ta in bojazen se ji je pokazala na licu. Poročnik je videl, da jo vznemirja njegov uprti pogled

in da bi ga mogla slabo soditi. Nasmehnil se je.

— Ali se me bojiš, Stanja? — pravi ji vneto. — Ne boj se me, vseč si mi, ker si podobna moji sestri. Ko bi te ona poznala, ime-la bi te rada.

Stanji se je zjasnilo lice. Nasmehnila se je in brez bojazni pogle-dala poročnika.

— Ona je bogata, jaz pa sem revna; nemara bi se me sramova-la, — reče odkritosrečno.

— Ne poznaš moje sestre, — ugovarja ji poročnik. — Ona ne ljubi razkošja. Se je skoro otrok, toda neprestano že hodi po vasi ter raznaša revežem hrano. Ne-mara bo vsled tega tudi srečna.

— Škoda, da je tako daleč. Šla bi, da bi jo videla. — Te besede so prišle Stanji iz srea. Roki sta ji omahnili v krilo in pogled se je zagledal v daljavo. Nemara je merila oddaljenost, ki jo je loči-la od Lizike.

— Pojdi po vojni z menoj, pa jo vidiš. Napišem te sestri ter jo poprosim, da mi pošlje svojo si-ko. —

Stanja je sklenila roki ter vsa začudena zrla poročnika, če se mar ne šali.

— Ali res? Jako dober gospod si. Toda s teboj ne morem iti.

— Zakaj ne, Stanja?

— Kdo bi potem stregel očetu in materi? — je rekla resno.

— Pojdi sam, toda po sliki le piši.

— Izgovarjaš se; maaš neka-kega junaka v svojem sreju, in bilo bi ti dolgečas po njem.

Stanja je zarudela ter se urno zopet poprijela dela.

— Nimam, — je dejala nekako rezko. — Peter Semenović me je prosil, naj ga vzamem, toda ne vzamem ga, ker je zloben človek. Kdo drugi pa za-me ne mara.

— Kdo je ta Peter Semenović? — je poizvedoval poročnik, ču-teč nekako jezo proti človeku, katerega ni niti poznal.

— Ima kočjo pri Metoku. Že je spravil na oni svet jedno ženo, spravil bi tudi mene. Oče sam mu je odgovoril, naj si druge poisce nevesto. Sedaj se jezi in slabo go-vori o meni. Pa ne bojim se, ko bi mi tudi grozil s smrtjo.

Oče se ji zabliskajo in lice za-mrači.

— Dokler sem jaz tukaj, bi sla-bo pogodil, — ji prigovarja Budka. — Toda drugega junaka za-res nimam?

— Nimam, gospod, — je trdila čupno Stanja. — Posmehuješ se mi, torej pojdem od tebe.

Bila bi zares odšla, ko bi je poročnik ne bil pridržal.

— Odpusti mi Stanja, razžalil sem te, toda tega več ne storim. Vsedi se, pa se pomeniva kaj dru-gega.

Stanja se je pomirila, toda Budka je dolgo ni mogel razvedriti. Predla je urno in kratko odgovar-jala na njegova vprašanja. Na-posled je zopet postala zaupljiva. Opisoval ji je Česko, dekleta svo-je domovine, običaje, svoje mesto in vse, kar ji je bilo tuje. Poslu-šala je neprestano pozornejšje in predno sta se Marija in Sava vr-nila, govorila sta že zopet zaup-ljivo, smeja se in zlobudraje, kakor dva otroka. Da stari Sava je videl, kako je poročnik name-sto Stanje dirjal za ovcami ter jih vračal.

— Zdravstvuj, gospod! — je klical prijateljski nanj. — A ti, Stanja, kakka deklica pa si, da pu-stiš gospoda tehati za ovcami. Ko bi junaki to videli, bi se ti pač smejali.

Stanja je zarudela ter se izgo-varjala, trdeč, da ji je poročnik zabranil, da bi sama vračala ovce. Čuteč pa opravičenost očitania, je hotela z begom zakriti svojo sramoto.

— Počakaj, Stanja, — kliče za njo Sava. — Imam ti poročiti od Petra Semenovića, da čez teden dni pride sem. Kupi ti vrvice ko-rald in novo rdečo janko.

— Nočem, da bi zahajal sem, zakličie jezno Stanja in takoj je imela oči polne solz. — To bi mi imel takoj reči. Zbežim v goro in raje skočim raz skale, nego da bi se mu dala poljubiti.

— Ne jokaj, dekle, ne jokaj, — jo je pomirjal stari. — Rekel sem mu, da bi prišel sem zaman, da ti nisi vzrastla zanj. Pojdi le domu in pomagaj materi. Prine-sla sva ti, gospod, prst in črni-lo. Čudili so se v Krstacu, čemu Sava Jurij potrebuje takih rečij.

Toda dobro jim je odgovorila Marija, da hočem pisati jasnemu caru na Dunaj, naj odjenja od vojne z našimi junaki. Napiši pi-smo in jaz ga še danes odnesem v Ostrog. Naj bo tvoja sestra brez skrbi zastran tebe.

Stopijo v kočjo in poročnik se-de k mizi ter začne pisati. Stanja, še vsa razburjena, je pomagala

materi. Neprestano je videla Pe-tra Semenovića pred očmi ter se jezila nanj, da ji ne da miru. — Zloben človek! Njegov gost je bo-gat in velik gospod, ali vendar je tako vljuden. Resnica, vrl her-cegovinski junak bi bil iz njega. Ko bi ne nosil cesarske uniforme.

Stanja je skrivaj vzdihnila. V domišljji si je predočila poročnika v obleki mladega Srba in ta sli-ka ji ni hotela izginiti iz njenega srca. Med delom je nekolikokrat pogledala k mizi. Videla je, da gost piše zelo urno. Tako pisati še ni videla nikdar. Njen oče, da-si pop, je le slabo pisal, za to tu-di hčerke pisati ni naučil. Hrepe-nenje se ni izpolnilo. Ko je povedala Savi, da ne zna pisati in se vsled tega sramuje, se ji je ta glasno smejala.

— Čemu neki potrebuješ pisa-rij? Ko se omožiš, ne boš imela za pisanje časa, torej le skrbi, da boš znala presti kodelje. Glej, tvoj stric je čakal že nad sedem-deset let, a doslej še nikdar ni imel peresa v roki. Toda vprašaj po Savi Juricu in še okolo Sara-jeva ti povedo, da je bil junak, kakoršnih je malo na hercegovin-skih gorah.

Takrat se je Stanja pomirila s stricovimi besedami. Ko je pa vi-dela danes poročnika pisati, se je to hrepenenje znova sprebudilo v njenem sreju. Čim dalje tem rado-vednejša je bila ter naposled, — premagana od skušnjave, — se potihoma prikradla k poročniku in z začudenjem gledala, kako te-ka pero urno po papirju, pušča-je za seboj zale, drobne vrstice zelo čedne pisave.

Budka je baš skončal, kar za-čuje za seboj globok vzdih. Obr-ne se in na svoje začudenje za-pazi Stanjo. Lice se ji zalije s krvjo in pobesila je oči. Toda Budka ji je lahko čital z lica, da ni opazovala njegovega pisanja iz hudomušnosti, marveč iz začu-denja.

— Hočeš-li vedeti, Stanja, kaj sem napisal sestri? — vprašal je zbadljivo. — Pritožil sem se radi Stanje, da je zla in da vzame Pe-tra Semenovića.

— Tega ne smeš pisati, gospod, — se oglasi urno in odločno Sta-nja. — To ni res, napiši takoj, da si se zlagal.

Poročnik se nasmeje.

— A čemu si gledala na moje pisavo?

— Ne znam pisati, pa sem gle-dala, kako urno pišeš.

— Ali bi hotela znati pisati?

— Seveda, da bi hotela, toda oče Sava mi pravi, da je dovolj, če znam presti kodelje.

— Naučim te, Stanja, pisati. Da boš pa vedela, kaj sem pisal, prečitam ti to. Pokliči očeta in mater, da se ne bosta domišljeva-la, da pišem izdajstvo.

Ko se vsi zbero okrog mize, prečita jim poročnik svoje pismo. Najpoprej je opisal Liziki, kaj vse skuša v Bosni in kako je bil ujet. Kje je sedaj, ni pisal, ni pa skrival, pri kom se nahaja.

— Sem pri dobrih ljudeh in vr-lih ljudeh, draga sestra, — ta-ko se je glasil dopis, — torej ne bodi si v skrbeh zame. Moli za nje. Moli najpoprej za starega Sava Jurica, ki je bil nekdanj sla-ven junak ter mi je dober kakor oče. Ne pozabi na staro Marijo, Savovo ženo. To je kaj vrla ženska, ki skrbi zame kakor za sina; danes mi je prinesla iz mesta vse pisalne potrebščine. Često pa se tudi spomni zale Stanje, s kate-ro paseva ovce in katero dražim.

Ona pa se vsled tega ne srdi na-me ter se te pogostoma spomi-nja. Pošlji mi svojo sliko, da jo njej izročim. Rad bi, da bi šla z menoj na moj dom, ako pa ne bo hotela, pojdeš ti v pomlad z menoj za njo. Zala je kakor ti, in rad jo imam kakor lastno se-stro. Vidiš, kako sem v svojem zajetju srečen in vsled tega prosim Boga za te dobre ljudi. Piši mi v Ostrog na Črni gori, toda ne piši naravnost meni, marveč Savi Ju-ricu. Bodi potrpežljiva itd. —

Med čitanjem so se stoteri vti-si vrstili na licih poročnikovih gostiteljev. Stari Sava se je po-grabil večkrat za dolge brke ter se smehljaj kakor otrok. Marija se je jokala in Stanja je poslušala kakor brez sape. Bila je vsa bleda in le leskeče se njene oči so kazale velikansko ganutje, ki je razburjalo notranjost. Ko je po-ročnik prečital ter navzočim po-gledal v lica, je bil sam ganjen.

— Ali mi verjameš, Sava, da sem dober človek? — vpraša res-no.

— Verjame, verjame, — za-klie Sava ves zmeden. — Preveč si nas hvalil. Ako imaš nas rad, dovoli, da te ne kličemo gospod. Kako ti je ime?

— Stanislav, ali kakor vi pra-vite Stanko. Kličite me tako, vese-lilo me bo.

— Dobro, Stanka, Sava Jurij ti objubljuje, da pri njem ti ne skrivi nihče lasu na glavi. Daj mi urno pismo, da stečem z njim v Ostrog. A ti, Marija, postreži Stanku, on je naš.

Poročnik si je pridobil z dopi-som prijaznost vseh. Sedaj se ni-so več sramovali pred njim. Z vso dušo in srejo so se očitno in vne-

to navezali nanj. Njih narava, občutljiva in vroča, ni poznala več bojazni, zaupaje poročniku popolnoma in stanovitno. Smel je biti zagotovljen, da si je pridobil tri prijatelje, ki so bili priprav-ljeni, izpostaviti zanj celo življe-nje. —

(Pride se.)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

— Stanislav, ali kakor vi pra-vite Stanko. Kličite me tako, vese-lilo me bo.

— Dobro, Stanka, Sava Jurij ti objubljuje, da pri njem ti ne skrivi nihče lasu na glavi. Daj mi urno pismo, da stečem z njim v Ostrog. A ti, Marija, postreži Stanku, on je naš.

Poročnik si je pridobil z dopi-som prijaznost vseh. Sedaj se ni-so več sramovali pred njim. Z vso dušo in srejo so se očitno in vne-

to navezali nanj. Njih narava, občutljiva in vroča, ni poznala več bojazni, zaupaje poročniku popolnoma in stanovitno. Smel je biti zagotovljen, da si je pridobil tri prijatelje, ki so bili priprav-ljeni, izpostaviti zanj celo življe-nje. —

(Pride se.)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

— Stanislav, ali kakor vi pra-vite Stanko. Kličite me tako, vese-lilo me bo.

— Dobro, Stanka, Sava Jurij ti objubljuje, da pri njem ti ne skrivi nihče lasu na glavi. Daj mi urno pismo, da stečem z njim v Ostrog. A ti, Marija, postreži Stanku, on je naš.

Poročnik si je pridobil z dopi-som prijaznost vseh. Sedaj se ni-so več sramovali pred njim. Z vso dušo in srejo so se očitno in vne-

to navezali nanj. Njih narava, občutljiva in vroča, ni poznala več bojazni, zaupaje poročniku popolnoma in stanovitno. Smel je biti zagotovljen, da si je pridobil tri prijatelje, ki so bili priprav-ljeni, izpostaviti zanj celo življe-nje. —

(Pride se.)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

— Stanislav, ali kakor vi pra-vite Stanko. Kličite me tako, vese-lilo me bo.

— Dobro, Stanka, Sava Jurij ti objubljuje, da pri njem ti ne skrivi nihče lasu na glavi. Daj mi urno pismo, da stečem z njim v Ostrog. A ti, Marija, postreži Stanku, on je naš.

Poročnik si je pridobil z dopi-som prijaznost vseh. Sedaj se ni-so več sramovali pred njim. Z vso dušo in srejo so se očitno in vne-

to navezali nanj. Njih narava, občutljiva in vroča, ni poznala več bojazni, zaupaje poročniku popolnoma in stanovitno. Smel je biti zagotovljen, da si je pridobil tri prijatelje, ki so bili priprav-ljeni, izpostaviti zanj celo življe-nje. —

(Pride se.)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

— Stanislav, ali kakor vi pra-vite Stanko. Kličite me tako, vese-lilo me bo.

— Dobro, Stanka, Sava Jurij ti objubljuje, da pri njem ti ne skrivi nihče lasu na glavi. Daj mi urno pismo, da stečem z njim v Ostrog. A ti, Marija, postreži Stanku, on je naš.

Poročnik si je pridobil z dopi-som prijaznost vseh. Sedaj se ni-so več sramovali pred njim. Z vso dušo in srejo so se očitno in vne-

to navezali nanj. Njih narava, občutljiva in vroča, ni poznala več bojazni, zaupaje poročniku popolnoma in stanovitno. Smel je biti zagotovljen, da si je pridobil tri prijatelje, ki so bili priprav-ljeni, izpostaviti zanj celo življe-nje. —

(Pride se.)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

— Stanislav, ali kakor vi pra-vite Stanko. Kličite me tako, vese-lilo me bo.

— Dobro, Stanka, Sava Jurij ti objubljuje, da pri njem ti ne skrivi nihče lasu na glavi. Daj mi urno pismo, da stečem z njim v Ostrog. A ti, Marija, postreži Stanku, on je naš.

Poročnik si je pridobil z dopi-som prijaznost vseh. Sedaj se ni-so več sramovali pred njim. Z vso dušo in srejo so se očitno in vne-

to navezali nanj. Njih narava, občutljiva in vroča, ni poznala več bojazni, zaupaje poročniku popolnoma in stanovitno. Smel je biti zagotovljen, da si je pridobil tri prijatelje, ki so bili priprav-ljeni, izpostaviti zanj celo življe-nje. —

(Pride se.)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

— Stanislav, ali kakor vi pra-vite Stanko. Kličite me tako, vese-lilo me bo.

— Dobro, Stanka, Sava Jurij ti objubljuje, da pri njem ti ne skrivi nihče lasu na glavi. Daj mi urno pismo, da stečem z njim v Ostrog. A ti, Marija, postreži Stanku, on je naš.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

VOJAŠKE VESTI.

Odkrivanje. Cesar je odkrival zapovednika podmorskega čolna linijskega ladijskega poročnika Rudolfa Singule, ki je potopil italijansko križarko "Amalfi", z viteškim križem Leopoldovega reda z vojno dekoracijo. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili orožniški stražmojstri, ki se nahajajo na fronti: Makso Drol, Mihael Grbavčič, Ivan Planešič in Josip Železnikar. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: poddesetnik 2. pijonirskega bataljona Ivan Duhovnik, korporal 2. oddelka za zgradbo mostov Ivan Juranič, narednik Peter Čare 70. nast. odd., korporala 27. pešpolka Karol Zupan in Karol Sobec, topničar 8. trdnj. top. bat. Matija Rožman.

KRANJSKO.

Žrtve vojne. Na severnem bojišču je padel Vavclav Heller, inženir, deželni stavbeni praktikant v Ljubljani ter e. in kr. kadet. — Umrli je v Ljubljani v deželni bolnišnici na ranah, dobljenih na italijanskem bojišču Hinko Zitko, iz ugledne Zitkove rodbine na Verdu pri Vrhniki.

Vojaki umrli. V ljubljanskih bolnišnicah so umrli sledeči vojaki: Peter Sučič, lovec; Velimir Marko, pešec; Josip Kotan, domobranec; Martin Stepovič, domobranec; Mihael Horvat, pešec; Ivan Fedel, pešec.

Iz ruskega ujetništva se je oglasil Jozef Hribnik iz Ljubljane, Opekarska cesta št. 32, ki piše svojim starišem, da je zdrav in da pozdravlja vse svoje znance.

Pogreša se Josip Zor iz Medvoda, desetnik 17. pešpolka, 2. st., o katerem se skoro eno leto ni ne duha ne sluha. Njegova soproga, ki stanuje v Ljubljani, je radi tega v velikih skrbih. — Jospina Pider iz Bele št. 7, občina Spitališče pri Motniku, proizveduje po svojem možu Janezu Pider. Služil je pri 27. domobranskem polku, 3. stot. Pisal je zadnjič 9. dec. m. l. Zvedela je samo toliko od njegovih tovarišev, da se je potem nahajal v bolnišnici v Sarajevu. Kaj se je zgodilo z njim, ne ve nobeden.

Umrli so v Ljubljani: Terezija Martinelli, mestna uboga, 87 let. — Ana Slak, rejenka, 9 tednov. — Frančiška Kastelic, vdova železniškega sluga, 61 let. — Stan-ko Kozlevčar, čevljarjev sin, 3 dni. — Viljem Brandt, zasebnik, 73 let. — Frančiška Kaltenekar, užitarica, 70 let. — Jakob Segar, jermenarski mojster na Poljanski cesti 49.

Darilo. Povodom 70. rojstnega dne je Viljem Treo, stavbinski mojster v Ljubljani, poklonil znesek 1000 K, in sicer 400 K za pomožno in okrepčevalno postajo Rdečega križa na glavnem kolodvoru v Ljubljani, 200 K za perilo v objektu št. 1 bolgijske vojašnice in 400 K kot prispevek za nabavo enega podmorskega čolna.

Prevzetni ljudje. Prodajalca zelenjave, povprašana na ljubljanskem trgu, če ima tudi kaj krompirja, se odreže, da ga ima dosti, toda kdor ga hoče imeti, naj pride ponj k nji na dom, pa ga dobi po 14 vin. kg. — Ljubljanska stranka kupi pri znanecu v Rudniku krompir ter ga peče domov. Ko so stranko srečale Rudničanke, jo vprašajo, po čim ga je plačala. "Po 8 vin. kg.", je bil odgovor. "O, po ti ceni ga pa mi ne bomo dajale, rajši ga damo prasičem!" No, menda je malo vasi v ljubljanski okolici, ki bi bile z ozirom na vse svoje dohodeke tako navezane na Ljubljano, kakor ravno Rudnik. Radovedni so, če bodo Rudničani tudi po vojni svoje pridelke rajši dajali prasičem, kakor pa bi jih prodajali v Ljubljani. Mogoče jih bodo pa morali! Prevzetnost jih zna sama kaznovati!

Prodaja mesa. Ljubljanska mestna aprovizacija je pričela 7. avgusta na Vodnikovem trgu prodajati na prosti stojnici meso tako živine, ki se je ponesrečila in se je morala vsled tega zaklati. Tako meso je sicer po imenu sla-

bejše kakovosti, toda zdravniško pregledano in povsem užitno. Na ta način je omogočeno tudi revnejšim slojem kupiti si kosček mesa. Dne 7. avgusta je bilo meso take v sili zaklane krave v najkrajšem času razprodano. Kilo-gram je veljal 1 K 60 v.

Limone na trgu. V ljubljanskih mestnih vojnih prodajalnah so od 7. avgusta naprej na prodaj limone po 24 vin. Kasneje pride na vrsto mnogo lepše in tudi nekoliko dražje blago.

Pasja nadlega. Zadnje čase se je v Spodnjo Sisko priklitalo polno tujih psov, ki letajo okoli brez znanja. Pa tudi domači psov je mnogo, ki se potepajo okoli brez pasjih znanj ter nadlegujejo ljudi. Na Kolodvorski cesti ima neka ženska čuka, ki vse noči pretuli, da ljudje v sosednjih hišah ne morejo spati. Bati se je, da se ne bi zanesla steklina.

Prepoved nabiranja mravljinjajc. Gozdna mravlja spada med one koristne žuželke, ki pokončujejo škodljive žuželke, posebno pa smrekovega prela. Poslednjega poznajo posebno dobro v severnih delih Avstrije, kjer je mnogokrat nastopil v velikih množinah in opustošil razsežne gozde. Na Kranjskem sicer že več let ni opaziti velike kvara po škodljivih žuželkah, vendar je lahko mogoče, da se škodljivci, bodisi v obliki jajčec, ličinke ali gosence, bube, brošča ali metulja zanese iz drugih krajev z železniškimi vagoni. Pri današnjih razmerah pa bi bilo preganjanje teh škodljivcev jako težavno, ako ne sploh onemogočeno. Ker je dognano, da gozdna mravlja pomaga preganjati žuželke, je bila izdana leta 1891. oblastna prepoved nabiranja mravljinjajc, ki so jih ponekod v velikih množinah nabirali in pošiljali trgovcem. Dotična prepoved je še vedno v veljavi.

ŠTAJERSKO.

Pokušen roparski umor. Dne 3. avgusta je prišel posestnik Peter Lavko iz Slov. Gradca po kupčiji v Maribor ter nosil seboj 1100 K. Poprejšnjega dne je dobil pismo, v katerem ga vabijo prodajalci lesa pod zelo ugodnimi pogoji, da naj pride k Sv. Križu nad Mariborom. Lavko se je tudi res napotil označenega dne tja, kar počel na cesti med Kamnico proti Sv. Križu za njim strel iz revolverja in ga zadene pod levo kost na glavi, vsled česar se je za trenutek onesvestil. V trenutku pa, ko je planil nadenj morilec in mu hotel izpuliti iz notranjega žepa listnec z denarjem, se je zopet zavedel in skočil pokoncu, vsled česar je morilec pobegnil v bližnji gozd. Lavko mora imeti pač izredno zdravo naravo, kajti kljub nevarni rani je prišel s kroglo v kosti sam v mesto, potem pa se je peljal proti domu in nato zopet nazaj v Maribor, koder se je napotil s komisijo na kraj poskušene umora in ropa. Morilec je pač moral vedeti, kaj želi Lavko kupiti, ker drugače bi ga bil težko zabil. Kak ožji poznavalec Lavkova je to izprevidel in se poslužil človeka kot morileca, katerega Lavko sam ne pozna. Eno bo pa z gotovostjo smatrali, namreč, da poskušeni roparski umor ne izvirja iz iniciative ene same osebe. Orožništvo in mestna policija so pridno na delu, vendar doslej se še ni posrečilo storilec slediti, dasi se je preiskalo že skoro vso okolico in mesto samo. Lavko je moral še istega dne, 3. avgusta, v splošno bolnišnico, koder so ga operirali in mu odstranili kroglo. Operacija je bila lahka, ker je krogla lepo sedela v kosti. Najbrže je bil oddal strel iz velike daljave, ali pa je bilo orožje, revolver, slab in star. Lavkova niti treba ni, biti še nadalje v bolnišnici, le rano mu vsak dan očistijo in prevežejo. S pobiljšanjem zdravstvenega stanja pa se ranjenemu tudi popolnoma vrnil spomin, tako da je lahko dal par točnih informacij. Iz teh sledi, da mu morilec že od preje ni bil neznan. Gre najbrže za osebo nekega pivskega pomožnega uradnika

mariborskega okrajnega glavarstva, po imenu Peitler. Peitler nima slabe mladostne vzgoje in je doštudiral gimnazijo ter tudi nekaj časa poslušal pravo. Baš takrat pa je zašel v slabo družbo in taval ter padal vedno nižje. Konečno je bil, predno je prišel v Maribor na okrajno glavarstvo, celo urednik ptujskega "Štajerca". Dolgo ni vzdržal. S čim se je preživljal v zadnji dobi, nihče ne ve do dobra. Domnevajo, da je bil gmotno silno slabo založen in da ga je to, kakor tudi preobilo uživanje žgane pijače, konečno privedlo na pot, ki pelje v pogubo. Zločinca do danes sicer še nimajo, a obsežno zasledovanje, ki se je uveljalo, da upati, da ga v najkrajšem času doseže roka pravice, kajti ves mariborski, kakor tudi vsi sosednji okraji so alarmirani in razne varnostne oblasti ga pridno iščejo.

Proti oderuhom. Vsi nemški duhovniki so nastopili, kakor poroča "Grazer Volksblatt", proti dražlemu živlu. Na posvetovanju so konstatirali, da sicer ni naloga cerkve, pečati se s posameznostmi gospodarskega življenja, da pa imo v sedanjem trenutku cerkev pravico in dolžnost, nastopiti proti temu, če se izrablja gospodarska beda, da se dosega neprimerni dobiček.

KOROŠKO.

Requiem za padle vojake. Na dan obletnice vojne napovedi, 28. julija, je opravil slovesno s. mašo zadušnico za padle vojake v stolni cerkvi v Celovcu ob veliki asistenci knezoškof dr. Hetter, ki se je nalašč v ta namen povrnil v Celovce s počitnice. Navzoči so bili: deželni predsednik, deželni glavar, številno zastopstvo oficirskega kora, zastopniki raznih oblasti in korporacij, lepo število ranjenih vojakov in mnogo vernikov. Črna sv. maša s sledečo absolucijo je bila od kn.-škof. ordinarijata za ta dan zapovedana tudi v drugih župnih in samostanskih cerkvah po Koroškem.

PRIMORSKO.

V ruskem ujetništvu. Josip Bitežnik iz Solkana piše: ...Sprejmi srčne pozdrave, ki ti jih pošilja s potovanja v Rusijo tvoj prijatelj Josip Bitežnik. Bitežnikova žena je stanovala pred vpadom Italijanov v naše kraje v Slomškovi ulici št. 20 v Solkanu, kje pa biva sedaj, ni znano. Naj bi bile te vrstice žalostni ženi v tolažbo in uteho, da nje mož še živi in da se bosta še videla, ko bo utihnil bojni grom. — Ljudevit Volk, vojni ujetnik v Kazanu, ki leži na veličastni reki Volgi v kazanski guberniji, piše svoji ženi Josipini, bivajoči v Skednju pri Trstu, da je zdrav in ji kliče: Na veselo svidenje!

Pobegnili v Italijo. Iz Trsta poročajo: Tržaški vladni komisar je izdal javen poziv na celo dolgo vrsto tržaških mestnih uradnikov in učiteljev, da se morajo v gotovem roku zgledati, sicer da bodo iz svojih služb odpušteni. To je seveda le formalnost, kajti ti uradniki in učitelji so iz Trsta pobegnili v Italijo in se prav gotovo ne bodo vrnili na poziv vladnega komisarja. Verjamemo sicer, da ti ubežniki upajo, da pridejo z italijansko armado zopet v Trst, toda naddvamesečni boji ob soški fronti kažejo, da to upanje nima podlage in da pobegli irredentovci Trsta ne bodo več videli. Ta ubeg mestnih funkcionarjev tržaških je seveda vzbudil občno pozornost. Dokler so na primorske razmere samo opozarjali slovenski in hrvaški poslanci, se ni za te razmere nihče zmenil. Zdaj pa so, kakor sklepamo iz "Armee-Zeitung", presenečeni tudi vojaški krogi in imenovani list zahteva, naj se vzame že v roke problem avstrijskega ljudskega šolstva. Ta list zahteva, naj se vse ljudsko šolstvo podpravi, učitelje dobro podpre in jim da pravico do enoletnega prostovoljstva.

Dražilci živlu. Tržaški "Lavoratore" priporoča že v vsaki številki državnemu pravdnistvu trditev, ki prodajajo svoje blago dražje nego so določene cene. Tako ovaja mesarja Antona Staniča v ulici sv. Justa, da je prodajal meso v zadnjih delih brez kosti po 6 K kilo, dočim je mesarska druga določila ceno 4 K 88 vin. za zadnje dele s priklado. Istotako je prodajal meso Evgen Periatl v ulici Barriera vecchia in ko so ga prijeli, je rekel, da njemu ni nič mar to, kar določa zadruga.

Pšenična moka za Trst. Dvorni svetnik dr. Matheusehe je sporočil z Dunaja tržaškemu namestniku, da tekom nekoliko dni dobi tozadevna aprovizacijska komisija 100 vagonov pšenične moke,

Preselitev. Goriški finančni uradi so se preselili v Ajdovščino. — Goriški deželni uradi, kolikor jih je bilo še ostalo v Gorici, so odšli v Divačo. Tudi poslopja deželnih uradov so mnogo prizadeta po laških granatah in šrapnelih.

Narodni praznik (sv. Cirila in Metoda, 5. julija) v Pulju je dal družbi sv. Cirila in Metoda prisppekov nad tisoč kron. Ako se je vpošteva, da je Pulj dandanašnji zaprt in evakuirana trdnjava, se mora smatrati znesek tisoč kron za zelo veliko darilo.

DALMACIJA.

"Italijanske aspiracije na Dalmacijo." Pod tem naslovom je priobčil Ante Vitez Vuković, član gospodke zbornice, v "Neue Freie Presse" članek, v katerem poudarja na podlagi zgodovinskih in etnografskih razlogov, da je polhlep Italije po Dalmaciji norost. Pisec naglašuje svoje uverjenje, da ta vojna ne le Dalmaciji, ampak vsem našim primorskim krajem zagotovi lepo in trajno bodočnost v tej monarhiji. "V kateri hočemo živeti in umreti in v kateri se v interesu države nadejamo tudi velikega narodnega razvoja".

Grmenje topov se čuje tudi na dalmatinski obali. Zadrski listi poročajo, da se je čulo na Bokanjcu 28. julija grmenje topov. Drugi dan se je izvedelo, da je avstr. mornarica bombardirala Anconu. Tudi ko se je streljalo na Vis, je več oseb v Zadru čulo grmenje topov.

Odhod italijanskih podanikov. Te dni je odšlo iz Zadra 50 družin italijanskih podanikov: bilo jih je okoli 300. Odpeljali so se na Reko, od tam preko Lipnice v Svio in iz Svioe v Italijo.

Cena piva. Okrajno glavarstvo v Sibeniku je določilo ceno piva za ves sibiški okraj na 88 vin. liter, 22 vin. četrt litera. V zadnjem času se je tam prodajalo pivo po 1 K 12 vin. liter.

Psalovne zveze, ki so obstojale med Dalmacijo in Trstom, je prekinilo vojno stanje in jih obrnilo na Hrvaško. Trgovci iz Dalmacije se obračajo do trgovsko-obrtne zbornice v Zagrebu, da bi posredovala nabavo proizvodov, potrebnih za vsakdanje življenje; posebno manjka sočivja in sadja, kar se je doslej uvažalo iz Italije. Blago iz Hrvatske vozijo največ parobrodni ogrsko-hrvatskega parobrodnega društva na Reki, ki si je uredila vsak teden posebno plovo v aprovizacijske svrhe. Dalmatinski trgovci želijo posebno, da bi mogli dobavati iz Hrvatske tudi žito in moko; doslej so bili tozadevni koraki brezuspešni, ali upajo, da se bodo v bodoče v tem pogledu ozirali na Dalmacijo in Istro.

SVARILO!

Rojake opozarjamo, da se varujejo JOHN MIKETIČ-a, doma iz Velikih Sel, fara Adlešići na Dolenskem. Bival je več let tukaj v Steeltonu, Pa., in nazadnje pri meni nekaj časa. Sedaj jo je pa neznano kam popihal, mislim pa, da se nahaja v okolici Pittsburgha ali Rankina, Pa. Meni je ostal dolžan za en mesec in pol na stanovanju, pa tisto mu ni bilo dosti, ampak je vzel iz druge sobe pri meni stanujočemu fantu še ročni kovčeg in kar je bilo notri, posebno kapo, vredno \$3. Navezal je kovčeg na vrh in spustil čez okno doli ponoči, ko smo spali. Varnujte se ga, rojaki! On je najhne postave in suh, vedno slabe volje in govori dobro angleški jezik. Kateri rojakov zna za njega, naj mi naznani njegov naslov, za kar mu bodem hvaležen.

John Nemanič,
170 Frederick St., Steelton, Pa.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo de obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH
kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravovelnostna potrdila. Rojakom ga tople priporočamo.
Upravištvo "Glas Naroda".

Časnikarji padli na bojiščih.

Iz Budimpešte poročajo, da je padlo na raznih bojiščih doslej 20 ogrskih časnikarjev.

"Boche".

Tekom vojne smo izvedeli, da so začeli Francozi imenovati Nemce "Boche". Nihče ni razumel kaj naj izraz "boche" pomeni. Zdaj se je v "Berliner Tagblattu" oglasil monakovski docent dr. Lerch in je to imenovanje razložil. — Po njegovi sodbi je izraz "boche" skrajšanje besede "Caboche", ki je pred stoletji pomenila lobanjo. Skrajšanje besed je v francoskem jeziku navadno. Namesto "capitaine" (kapetan) pravijo "pitain", namesto "municipal" (obč. redar) pravijo "cipal". Tudi italijanski jezik pozna enako besedo. "Capochia" pomeni glavo žeblija ali okrogli vrh palice. Dolga stoletja so Francozi rabili besedo "caboche" za označanje trdoglavcev sploh, ne da bi mislili pri tem na pripadnike kakega posebnega naroda. Šele od l. 1866. se rabi izraz "boche" ne več le splošno, ampak tudi za Nemce. Ker so na Francoskem živeli inozemci večinoma Nemci, se jih je to imenovanje lahko prijelo. Naravno je, da se kakor vsak tujec tako tudi Nemce šele po dolgem prebivanju na Francoskem res nauči jezika; do tlej ima težave, razume težko, če se mu kaj pove in zato so mu Francozi začeli očitati, da je trde glave. Tudi so na Francoskem živeli Nemci večinoma delavci, niso tako gibčni in živi kakor Francozi, ampak bolj okorni in to je bil drugi vzrok, da so jim obesili to imenovanje. No, vsaj v vojni je trda butica veliko vredna.

Iščem JOHANO MEŽNAR. Doma je iz vasi Podbelje. Midva sva skupaj potovola na parku "Martha Washington" v Združene države. Povedati ji imam nekaj važnega, zato ji prosim, da mi pošlje svoj naslov. — Anton Frank, Box 803, Glassport, Pa. (1-3-9)

Kje sta JOSIP BROŽIČ in JANEZ BOJŠTAR? Prvi je doma iz Vrbič pri Ilirski Bistrici na Notranjskem, drugi pa nekje v bližini Cerknice. Bili smo skupaj na Verona, Pa. Prosim ju, da se mi oglasi, ker njima imam poročati nekaj važnega. Anton Jurčič, Jennings, Md. (1-3-9)

PREKLIC.

Podpisani prekliče vse, kar sem govoril pri Johnu Murgel na Bishop, Pa., da je Anton Škarf menjaval čke v jami na Premrose. To je laž. Meni je pravil to Vincent Peršuti iz Montour No. 1 in od kojega je on slišal, ne vem. To je pomota, Anton Škarf je nedolžen.

John Žabkar,
R. F. D. 4, Box 120, McDonald, Pa.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJE SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Zdravje
moč
in
krepost.

MOŽEM
IN
ŽENAM

ZASTONJ

Zdravniška knjižica
Kažipot k zdravju.

Ta knjižica pove enostavno, kako se nekatere bolezni, kakor je sifilis ali zastrupljene krvi, mozolji, kožne bolezni, stare rane, kapavica, živčna slabost, moška onemoglost, semotok, mehurne in ledvične teškoče, nalezljive in druge moške ter ženske bolezni na spolno-urinarnih organih, vspesno zdravijo privatno doma in z majhnimi stroški.

Pove tudi o našem vspesnem zdravljenju drugih bolezni, kakor so nerednosti želodca in jeter, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha in slične teškoče.

ALI TRPITE

na katerem izmed sledečih simptomov: bolečine v križu, bolečine v zgibih, glavobol, izguba apetita, kisloba v želodcu, povračanje hrane, bljuvanje, žolčno riganje, nečist jezik, smrdeča sapa, izguba spanja, slabe sanje, slabost in nagla razburjenost, nervoznost in razdraženost, onemoglost ob jutrih, črni kolobarji pod očmi, sramežljivost in izogibanje družbe, nemarnost, bojazen in srčna tuga? — Ti simptomi so znamenje, da vaš telesni sistem ni v redu in da potrebujete zdravniških nasvetov in pomoči.

Naša brezplačna knjižica vam pove dejstva glede teh simptomov in teškoč; pove vam tudi o našem zdravljenju, ki pomaga moškim do zdravja, moči in svežosti, da so zopet možje. Zaloga znanosti je in vsebuje nasvete in podatke, katere bi moral znati vsak moški in vsaka ženska, posebno pa tisti, ki se nameravajo ženiti. Iz nje lahko spoznate vzroke svojega trpljenja in kako bi se vaše teškoče obvladale. Citajte to knjižico, kažipot k zdravju, in okoristite se z njo.

Pošljite ta kupon še danes.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., 5 1000, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.

Genjeni doktorji: Pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastonj in postelne prosto.

Ime

Stev. in ulica ali Box No.

Mesto Država

HIŠA NA PRODAJ

Hiša v dobrem stanju s štirimi sobami, čista klet, na dvorišču poletna kuhinja s primernim vrtnom ob prijazni cesti je na prodaj. Več se poizve pri:

Anton Terglav,
1525 Spruce St., Pueblo, Colo.

SLEPARJI NA DELU.

Zloglasna italijanska kompanija, ki je pred par leti osleparila Hrvate in Slovence za \$750,000, je zopet na delu. Po slovenskih naselbinah je začela razpošiljati cirkularje, v katerih vabi ljudi, da naj pošljejo 25 ali 50 centov, za kar bodo dobili razne darove, slike, molitvenike itd., povrhu tega pa še neki slovenski list.

Rojaki, ne sedite jim na limanice. Še vsakdo, kdor se je pečal z njimi, je bil osleparjen.

NAZNANILO.

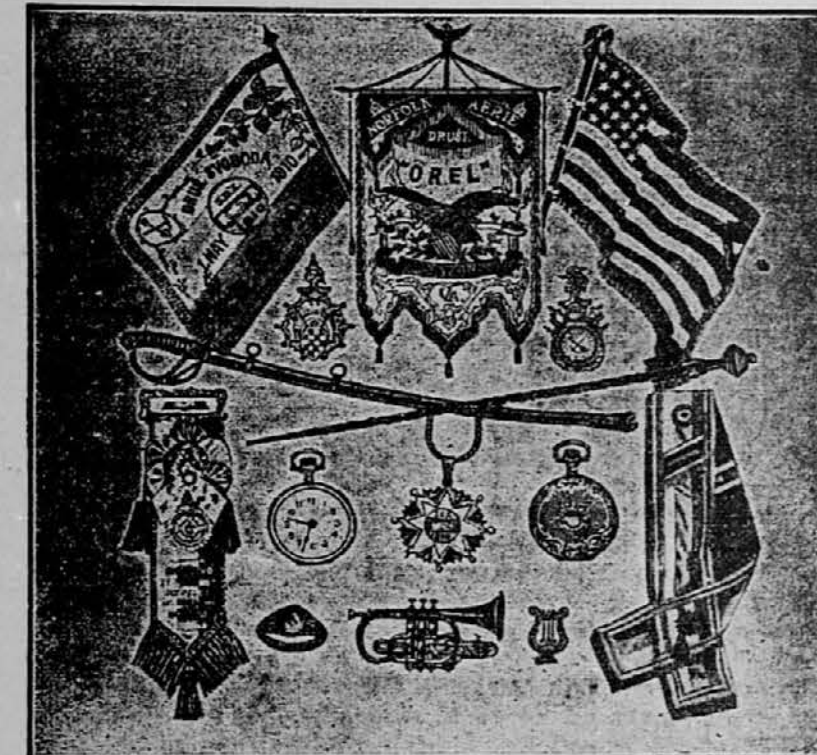
Rojakom v Kitzville, Minn., in okolici naznanjamo, da je

Mr. JOE ADAMICH

naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" ter izdajati pravovelnostna potrdila.

Upravištvo Glas Naroda.

Kadar je kakšno društvo namenjeno kupiti baslovo, sastavo, regale, godbo, inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete oro, verzičico, prstan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene srecne vprašate. Upašanje vas stane le 2c, pa si bodele prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328

Manon Lescaut in Chevalier Desgrieux.

Spisal: ABBE PREVOST.

Za Glas Naroda prevel: G. P.

20

(Nadaljevanje)

— Njegove obljube, — je končala. — so vzbudile v meni bolj poželjenje po osveti kot pa ljubezen.

Ko sem jo vprašal, če bo sprejela njegovo ponudbo, mi je odgovorila, da se hoče držati le njegovega denarja.

Težkoča je bila le, kako dobiti slednje brez prvega. Počakati sva hotela najprvo popolne izjave B. M., katero ji je bil obljubil poslati po pošti. Pismo je v resnici prišlo prihodnji dan in ga je prinesel neki služabnik, ki je spretno našel priložnost, da je govoril sam z njo. Ukazala mu je naj čaka na odgovor ter je prišla s pismom k meni. Slednje je vsebovalo običajna zatrevanja ljubezni ter koncesije, katere ji je obljubil. S svojimi obljubami ni bil ravno varčen. Obljubil ji je izplačati deset tisoč luidorjev ter nadomestiti izdane svote tako, da bo imela vedno prvotno svoto na razpolago. Dan sprejema ni bil določen za daleč naprej. B. M. je rabil le dva dni, da je uredil vse potrebno ter je v pismu označil ceste in hišo, kjer ga naj pričakuje popoldne drugega dne, če se ji bo posrečilo pobegniti meni. Le glede te odine točke jo je prosil, naj ga pomiri. Vse drugo bo zanj igrača. Če bi pa naletela na težkoče pri begu, naj sporoči to njemu. On bo že našel pota in sredstva, da ji olajša beg.

B. M. mlajši je bil previdnejši kot njegov oče. Hotel je imeti svoj plen v rokah, predno je plačal. Pričela sva se posvetovati, kaj naj Manon stori. Še enkrat sem skušal odvrniti jo od tega načrta ter ji naslikal nevarnosti, katerim se izpostavlja. Nič ni bilo v stanu omajati njenega sklepa.

Manon je poslala kratek odgovor ter mu v njem zagotovila, da ji ne bo težko priti določenega dne v Pariz ter da jo lahko zagotovo pričakuje.

Nato sva sklenila, da bova takoj poiskala drugo stanovanje v kaki vasi na nasprotni strani Pariza ter da bova pustila prevesti tja vse najine stvari. Prihodnjega dne se je hotela ona že zgodaj odpeljati v Pariz ter prositi B. M., naj jo povede v opero. S seboj pa naj bi vzela toliko denarja, kolikor bi ga mogla nositi, dočim bi izročila ostanek služabniku, ki jo bo spremljal. Ta je bil isti, ki jo je oprostil iz bolnice in ki nima je bil popolnoma udan. Jaz pa naj bi prišel krog sedme ure na konec ulice Saint-Andree-des-Ares z izvoščekom, pustil slednjega tam čakati, dočim bi se jaz sam približal operi. Manon mi je obljubila, da bo našla prevezo, se za trenutek odstranila iz lože ter porabila ta trenutek, da prihiči k meni. Vse ostali bi bilo lahko. V par minutah bi bila pri izvoščeku in takoj nato na poti, da zapustiva Pariz.

Ta načrt je bil sicer drzen, a se nama je zdel izvedljiv. Pa če bi se še posrečilo, kako bi mogla uiti posledicam?! Kljub temu pa sva z vso drznostjo stavila svojo srečo na kocko.

Manon se je odpeljala s služabnikom Marcelom. — tako mu je bilo ime — v Pariz. Žalostni občutki so me obhajali, ko sem se poslavljala od nje.

— Manon! — sem rekel ter jo objel, — pa me vendar ne varaš? Ali mi boš ostala zvesta?

Priževala se je nad tem, da ji ne zaupam ter ponavljala svoja zatrdila in svoje prispege.

Krog tretje ure je mislila dospeti v Pariz. Odstranil sem se kmalu za njo ter nameraval ubiti čas do večera v kavarni de Fere, pri Point St. Michel.

Ob sedmi uri sem stal, kot dogovorjeno, pred vrati opere ter sem se takoj čutil, da nisem našel Marcela. Potrpel sem eno uro, stoječ med skupino lakajev ter motreč mimoidele. Konečno, ko je potekla ena ura ter nisem mogel ničesar najti, sem vzel vstopnico, da vidim, če sedi Manon z gospodom B. M. v kaki loži. Nobenega izmed obeh nisem zapazil. Vrnil sem se k vratom ter čakal, poln nestrpnosti in skrbi, še četrto uro. Ker se ni nihče prikazal, sem se vrnil k svojem vozu, ne da bi razmišljal, kaj naj storim v bedo-če. Kočijaž mi je prišel nasproti s skrivnostnim obrazom ter mi izjavil, da čaka neka lepa gospodična že celo uro name v vozu.

Mislil sem seveda, da je Manon ter hitro stopil bližje. Zapazil sem pa lep, a meni neznan obraz. Takoj me je vprašala, če ima čast govoriti z gospodom Chevalier Desgrieux in ko sem temu pri- trdil, je nadaljevala:

— Prinašam vam pismo, v katerem se vam sporoča, zakaj sem tukaj in kakemu slučaju imam zahvaliti ugodnost vašega znan- stva.

Prosil sem jo, naj mi dovoli toliko časa, da prečitam pismo v bližje ležeči gostilni. Ona pa je vstrajala pri tem, da me spremlja ter mi je nasvetovala, naj vzameva sobo.

— Od koga prihaja to pismo? — sem vprašal, ko sva bila sama. Izročila je pismo in spoznal sem pisavo Manon.

Vsečina je bila nekako taka: — Gospod B. M. jo je bil sprejel z dvorljivostjo in sijajemki je presegal vsa njena pričakovanja. Preobložil jo je z darili ter ji ponudil življenje kraljice. Manon pa mi je obljubila v pismu, da me vkljub vsemu sijaju vendar ne bo pozabila. Gospoda B. M. pa na noben način ni bilo mogoče napo- titi, da bi jo še isti večer spremlil v opero. Vsi tedi tega preloži veselje, da me zopet vidi, na neki drugi dan. Da me vsaj nekoliko potolaži v bolesti, katero mora vzbujati v meni to pismo, se ji je posrečilo poslati mi eno najlepših deklet v Parizu, — nosilko tega pisma. — Podpisano je bilo pismo s: Tvoja zvesta ljubica Manon Lescaut.

V teh vrstah je bilo nekaj tako okrutega in žalečega, da sem v svoji silni žalosti in svojem ogorčenju za trenutek sklenil, da za vedno pozabim na svojo nevaležnico in verolomno ljubico. Ogledal sem si deklico, katero mi je poslala Manon. Bila je zelo lepa in želel se masi, da bi bila tako, da bi tudi mene napravila nezvestega. Vendar pa nisem našel pri njej krasnih, sanjavih oči, nebeške po- ctave, liljskega polta, z eno besedo: vse lepote, s katero je narava tako radodarno obsula Manon. Ne, — sem si rekel ter odvrnil pogled od nje. — Nehvaležnica, ki jo je poslala sem, ve predobro, da se je zastoj trudila.

— Vrnite se k njej, — sem rekel deklici, — ter ji povejte v mojem imenu, naj se veseli svojega zločina, če je sploh mogoče, da bi se ga veselila brez očitanih vesti. Odpovem se ji za vedno in ob- enem se odpovem tudi vsem drugim ženskam, ki niso tako očarlji- ve, a prav tako brezvestne in izdajalske kot je ona sama.

Ze sem sklenil, da ubežim ter za vedno pustim Manon. Ljubo- sumnost, ki je sedaj trgala moje sree, se je kazala le v onem tem- nem miru in že sem mislil, da sem ozdravel te strasti. To pa tem bolj, ker nisem čutil nobenega razburjenja, ki se me je drugače polotilo ob takih prilikah. Ah, bil sem le igrača v rokah ljubezni kot v onih Manon!

Ko je tuja deklica videla, kako bežim proč, mi je zaklicala, kaj naj reče gospodu B. M. in dami, ki se nahaja pri njem.

Vspričo tega vprašanja sem se takoj vrnil v sobo in vsled ne- ke izpremembe v razpoloženju, katero razume le oni, ki jo je sam doživel, sem naenkrat prešel iz ledenega miru in hladnosti v naj- strašnejše razburjenje.

— Pojdi, — sem zaklical, — ter povej izdajalen B. M. in nje- govih brezvestnih priležnic, v kak opub me je pognalo to prokleto

pismo. Obenem jima pa povej, da se ne bosta dolgo smejala, da bosta oba padla od moje roke.

Omahnil sem na stol in moj klobuk je padel na eno, palica pa na drugo stran. Cel potok britkih solza je privrel iz mojih oči. — Napad jeze se je izpremenil v globoko žalost, — jokaj sem, stokal in jadikoval.

— Stopi bližje, dete, — sem rekel tujki, ker se te je poslalo, da me potolažiš. Povej mi, če veš kako tolažbo za obup, tolažbo za hrepenenje, da bi si dal človek smrt, potem ko je ubil dva izda- jalca, ki ne zaslužita, da bi se nadalje ostala pri življenju! — Da, stopi bližje, — sem ponovil, ko je napravila nekaj korakov ter zopet boječe obstala. — Pridi, posuši moje solze, vrni mojemu sre- mir. Reci mi, da me ljubiš, da se navadim slišati to od kakega dru- gega kot pa od moje nezveste krasotice. Ti si lepa! Mogoče te bom ljubil tudi jaz!

Ubogo, komaj sedemnajst let staro dekle, ki je bilo videti bolj sramežljivo kot je ponavadi najti pri deklicah njene vrste, je bilo popolnoma presenečeno od tega mojega nastopa. Kljub temu pa je prišla bližje, da se mi prikupi. Jaz pa sem jo takoj sunil v stran.

— Kaj hočeš? — sem vskliknil. — Ah, ti si ženska! Pripadaš spolu, katerega zaničujem. Tvoje nežne poteze skrivajo izdajstvo, ki preži v tvojem sreju. Pojdi! — Pusti me samega!

Priklonila se je, ne da bi rekla besedico ter se je hotela od- straniti. Pridržal sem jo.

— Reci mi, — sem ji rekel, — zakaj se te je poslalo k meni? S kakšnim namenom? Kdo ti je povedal moje ime in kraj, kjer me moreš najti?

(Nadaljuje se).

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užit- kom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje- ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nebotično pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poijubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z oro- žjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najboljša očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spi- sal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne čez slavi knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom po- nudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli žno križemsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govo- ru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben voja- ški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajo je pri:

Slovenic Publishing Co.,

32 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAJBOLJŠA
SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s so- delovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. do- be- isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

**MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA**

VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNAČILO.

Cenjenim naročnikom v Mon- tani, Wyoming in Utah sporoča- mo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročni- no in izdajati tozadevna potrdila. Upravištvu "Glas Naroda".

Prosti nasvet in infor- macije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljen- cem, ki se bili osepeljenci, oropa- ni ali s katerimi se je slabo raz- nalo.

Bresplačno se daje nasvete pri- seljencem, kateri so bili osepel- jeni od bankirjev, odvetnikov, tr- govcev s zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljeval- cev, kažipotov in posestnikov go- stila.

Daje se informacije v naturali- zacijskih zadevah: kako postati državljani, kjer se oglašiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s pri- seljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

**DRŽAVNI DELAVNI
DEPARTAMENT**
(State Department of Labor)
**BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.**

Urad v mestu New Yorku: 88 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure jutraj do 5. popoldne in v sredo sredo od 9. do 12. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj u- spešno ma- zilo za žen- ske in moške laske, kakor tu- di za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, aru- stajo v 6 se- dnih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškimi krasne brke in brado in nebo- do odpadati in ne ostati. Revmatizem, kosti in trganje v ro- kah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bula, ture, kraste in grinte, potne mogo, kurje oči, bradavice, ozeblina v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAKOČ,

1002 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-
skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.
na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika.
Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov
na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.
Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število pre- bivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več red- nimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki na- ših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri THE AMERICAN TOBACCO CO., Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y. (Ta ponudba ugane 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.
Velikost je 21 pri 28 palcih.
Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedi- njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50. Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma- cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljlatve tudi seda, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre- bujejo pošiljlatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.00 s poštino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.